

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
Факультет інформаційних і прикладних технологій
Кафедра політології та державного управління

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

03.06.2025 р.

м. Вінниця

№ 15

**засідання кафедри політології
та державного управління**

Голова – Чальцева О.М., д.політ.н., професор, в.о. зав. кафедри політології та державного управління

Секретар – Дубель М.В., доктор філософії, старший викладач кафедри політології та державного управління

ПРИСУТНІ – Чальцева О.М., доктор політичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри політології та державного управління; Прямухіна Н.В., доктор економічних наук, професор; Примуш М.В., доктор політичних наук, професор; Польовий М.А., доктор політичних наук, професор; Мацишина І.В. д.політ.н., професор; Іваницька О.П., доктор історичних наук, професор Ягунов Д.В. доктор політичних наук, доцент; Швець К.А., доктор філософії, старший викладач; Дубель М.В., доктор філософії, старший викладач; Скороход О.П., старший викладач; Кулик О.О., завідувач навчальної лабораторії; Трішін Н.Д., лаборант.

ВІДСУТНІ – немає

Порядок денний:

Про громадське обговорення освітньо-професійної програми (далі ОПП) «Публічне управління та адміністрування» спеціальності D4 «Публічне управління і адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ:

Про громадське обговорення ОПП «Публічне управління та адміністрування» спеціальності D4 «Публічне управління і адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

ВИСТУПИЛИ:

Чальцева Олена Михайлівна, гарант ОПП «Публічна політика та адміністрування, д. політ. н., проф., в.о. зав. кафедри політології та державного управління Гарант освітньої програми повідомила, що відповідно до положень внутрішньої системи забезпечення якості освіти, на попередньому

етапі було проведено внутрішній моніторинг змісту та структури освітньої програми, за результатами якого підготовлено проєкт нової редакції ОПП. З метою забезпечення принципів прозорості, відкритості та академічної участі всіх заінтересованих сторін, проєкт було оприлюднено **29 квітня 2025 року** на офіційному сайті Донецького національного університету імені Василя Стуса (далі Університет). Таким чином, дотримано вимогу процедурного залучення академічної спільноти до процесу оновлення програми в межах політики якості освітньої діяльності та стандартів ESG.

З метою забезпечення зворотного зв'язку, прийом пропозицій та зауважень до проєкту здійснювався через соціальні мережі, електронну пошту кафедри (polit@donnu.edu.ua), через офіційний контакт Університету (training.div@donnu.edu.ua), а також через опитування здобувачів через форму <https://surl.li/lierbq>. Ми отримали низку конструктивних відгуків та коментарів від здобувачів вищої освіти, фахівців навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання, представників роботодавців, а також колег з інших закладів вищої освіти України. Усі отримані пропозиції стейкхолдерів були детально проаналізовані проєктною групою, результати цього аналізу відображено у оновленій редакції освітньо-професійної програми.

Гарант ОПП акцентувала увагу на проведеному кафедрою заході по обговоренню ОПП, що відбувся 27.05.25 в режимі онлайн (<https://www.facebook.com/politics.donnu/posts/pfbid0AsWMDnHPb1qVBwctdHZM9SMjmQrL4PddCSZX6WSKDx11nELeSqkkWjY2SN9aPZhol?rdid=BEExpO4pGvspP9jU1#>). Окрім членів кафедри в обговоренні також взяли участь Гавкалова Наталія, заслужений економіст України, доктор економічних наук, професор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця; Колісніченко Наталя, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»; Мартинчук Ірина, головний спеціаліста відділу Західного міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Житомирській, Хмельницькій, Вінницькій та Чернівецькій областях; Тарасенко Денис, доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування Маріупольського державного університету, директор навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету; Ключев Олександр, кандидат політичних наук, радник Голови Центральної виборчої комісії України; Турчин Наталія, здобувач освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівню «Магістр» Донецького національного університету імені Василя Стуса, 2024 рік вступу, головний спеціаліст відділу супроводження субвенцій управління фінансів виробничої сфери, супроводження субвенцій та місцевих органів влади департаменту фінансів Вінницької обласної державної адміністрації; Віталій Козиренко, керівник апарату Старобільської районної адміністрації (в екзилі м. Київ), Берегута Віталій, випускник спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівню «Магістр» ДонНУ імені Василя Стуса, 2024 рік

випуску, асистент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Запрошені стейкхолдери отримали перед заходом наступні питання, які були підготовлені проектною групою після проведеного моніторингу:

- Чи відповідає сучасним тенденціям в управлінні мета програми?
- Наскільки відповідає зміст програми сучасним тенденціям в державному управлінні? Чи потрібно додавати ОК в основну частину ОП, які пов'язані з воєнним станом, проблемами повоєнного відновлення?
- Чи є необхідність включати антикорупційну діяльність як окрему компетентність в програму?
- Яка має бути практика у здобувачів ОП? Чи достатньо науково-дослідної, якщо здобувачі вже працюють у державних інституціях?
- У якій формі краще планувати кваліфікаційні роботи (класичний диплом, аналітична записка, Проєкт) для мінімізації використання ШІ і зменшення відсотка плагіату?

В результаті дискусії були визначені наступні рекомендації до ОПП:

– **Тарасенко Денис, доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування Маріупольського державного університету, директор навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету** зазначив, що програма є актуальною, затребуваною часом. Також запропонував внести зміни в змістовну частину програми, а саме: включити, потенційно у формі модулю в рамках дисципліни «Національна безпека та національні інтереси» напрямок цивільної безпеки, що особливо актуальним постає в сучасних реаліях нашої держави.

– **Ключев Олександр, кандидат політичних наук, радник Голови Центральної виборчої комісії України** наголосив на тому, що з урахуванням реалій повномасштабної збройної агресії та правового режиму воєнного стану, модернізація освітньо-професійної програми з публічного управління та адміністрування передбачає не лише адаптацію змісту до нових безпекових викликів, а й її стратегічне переорієнтування на підтримку державної стійкості, відновлення та євроінтеграцію. ОПП безперечно виграла б від доповнення її: інструментами та модулями з гуманітарного реагування — з акцентом на кризовий менеджмент, організацію надання соціальних послуг в умовах війни, відновлення функціонування інфраструктурних систем у громадах; тематиками реінтеграції деокупованих територій — включаючи політику національної єдності, реінституалізацію державної присутності, безпекову та інформаційну реабілітацію, управління на перехідних територіях; поглибленим опрацюванням аспектів європейської інтеграції, зокрема імплементацією *acquis communautaire* у сфері публічного адміністрування, синхронізацією національного управлінського курсу з Європейським простором публічної служби; засвоєнням найкращих практик країн ЄС у сфері реформування державного управління, відновлення зруйнованих громад, децентралізації та публічної участі.

Таке оновлення, на його думку, сприятиме формуванню у здобувачів цілісної компетентності з антикризового адміністрування, відновлення територій і стратегічного мислення в європейському політичному та правовому контексті.

– **Мартинчук Ірина, головний спеціаліста відділу Західного міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Житомирській, Хмельницькій, Вінницькій та Чернівецькій областях** зазначила, що виокремлювати дисципліну, що була б повністю присвячена лише умовам воєнного стану немає необхідності. Також пані Ірина зазначила, що у дисципліні «Публічні фінанси та бюджетування» варто змінити назву на «Управління публічними фінансами та бюджетуванням». Щодо дисципліни «Ділові комунікації і практикум з тімбілдингу» можна трансформувати у «Командотворення у публічній службі».

– **Колісніченко Наталя, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»** у своєму виступі дала позитивну оцінку наявності у структурі освітньо-професійної програми компонента науково-дослідної практичної підготовки. Було підкреслено, що досвід акредитації двох освітніх програм магістерського рівня за даною спеціальністю в Одеській політехніці, засвідчив ключову роль саме науково-дослідної практики як необхідної складової підготовки фахівців на цьому рівні. Така практика не лише забезпечує розвиток дослідницьких та аналітичних компетентностей, але й створює можливості для практичного застосування здобутих теоретичних знань у реальному контексті прийняття публічних рішень. Було також рекомендовано розвивати потенціал науково-дослідної практики, зокрема через: активне залучення здобувачів до дослідницьких проєктів у сфері публічного управління; співпрацю з аналітичними центрами, органами державної влади, місцевого самоврядування, міжнародними партнерами; апробацію результатів досліджень у формі участі в науково-практичних заходах або підготовки *policy-paper*.

Також пані Наталя запропонувала у профілі програми не виокремлювати в ОК пов'язані із війною проблеми.

– **Берегута Віталій, випускник спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівню «Магістр» Донецького національного університету імені Василя Стуса, 2024 рік випуску, асистент кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Донецького національного університету імені Василя Стуса** відзначив, що склад освітніх компонентів ОПП є багатовекторним та надає можливість отримання ґрунтовної міждисциплінарної освіти а також зазначив, що позитивним аспектом також можна вважати те, що у програмі значна увага приділяється навчанню професійній іноземній мові.

– **Турчин Наталія, здобувач освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівню «Магістр» Донецького національного університету імені Василя Стуса, 2024 рік вступу, головний спеціаліст відділу супроводження субвенцій управління фінансів виробничої**

сфери, супроводження субвенцій та місцевих органів влади департаменту фінансів Вінницької обласної державної адміністрації наголосила на низькій актуальності виробничої практики для здобувачів, які вже перебувають на державній службі. Стейкхолдером було обґрунтовано, що для більшості здобувачів цієї програми, які навчаються за направленням через списки НАДС, виробнича практика дублює наявний досвід професійної діяльності, адже вони обіймають посади у структурі органів державної влади.

– **Мацишина Ірина, д.політ.н., проф. кафедри політології та державного управління** зазначила, що обов'язковим в умовах воєнного стану для ОПП має бути врахування реалій. Це має бути здійснено не шляхом змін у меті та фокусі ОПП, а наявністю серед освітніх компонентів питань, що стосуються особливостей воєнного стану в Україні.

– **Прямухін Наталія, член проєктної групи ОПП «Публічна політика та адміністрування», д. е. н., проф. кафедри політології та державного управління, декан факультету інформаційних та прикладних технологій** акцентувала, що склад освітніх компонентів ОПП визначається стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 № 1001 та необхідністю підготовки до складання ЄДКІ. Крім того, Наталія Валентинівна наголосила, що у програмі вже є освітні компоненти, які враховують реалії воєнного стану, наприклад, «Управління розвитком територій. Практикум зі стратегування».

– **Козиренко Віталій, керівник апарату Старобільської районної адміністрації (в екзилі м. Київ)** звернув увагу на те, що підготовка сучасного державного службовця має враховувати динамічні зміни, які відбуваються в різних секторах системи державного управління в умовах війни, кризових викликів та надзвичайних ситуацій. У цьому контексті підготовка фахівців має спиратися не лише на фундаментальні знання, а й на високий ступінь адаптивності та практикоорієнтованості освітньої програми. Було підкреслено, що освітньо-професійна програма демонструє здатність адаптуватися до сучасного контексту, оскільки містить елементи, які орієнтовані на формування: управлінської спроможності діяти в умовах криз; навичок прогнозування, комунікації та антикризового менеджменту; здатності працювати в режимі правових і адміністративних трансформацій, які притаманні періоду воєнного стану та повоєнного відновлення.

– **Скороход Олексій, старший викладач кафедри політології та державного управління, аспірант кафедри політології та державного управління 2023 року вступу** додав, що ОПП може посилити свою актуальність, враховуючи не лише потреби внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а й вимушених мігрантів, які залишили територію України після початку повномасштабного вторгнення. Було наголошено, що така орієнтація може стати однією з унікальних особливостей програми, зокрема у частині формування компетентностей, необхідних для розробки та реалізації державної політики підтримки та реінтеграції зазначених категорій населення. З огляду на це, доцільним є включення у зміст підготовки державних службовців питань,

пов'язаних з: забезпеченням прав і потреб українських вимушених мігрантів у країнах тимчасового перебування; координацією зусиль між урядом, громадами та міжнародними структурами щодо підтримки таких громадян; реалізацією політики повернення, реінтеграції, соціальної адаптації та працевлаштування; формуванням аналітичних і комунікаційних інструментів у сфері міграційної політики.

Свої пропозиції також надали:

– **Гавкалова Наталія, доктор економічних наук, професор, професор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця** зазначила, що *мета* освітньо-професійної програми відповідає сучасним тенденціям підготовки фахівців у сфері публічного управління та державної служби. Включення окремих освітніх компонентів, присвячених питанням воєнного стану, не є необхідним, проте доцільним є інтегрування відповідної тематики (зокрема, управління в умовах надзвичайних ситуацій, безпековий вимір публічної політики, постконфліктне врядування) у межах уже наявних навчальних дисциплін шляхом оновлення їхніх тематичних планів. Дипломна робота, на думку Гавкалової Наталії, має бути класичною, а ОП мати переддипломну практику для її підготовки.

– **Лопушинський Іван, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу** звернув увагу на те, що у підготовці здобувачів за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня особливої значущості набуває науково-дослідна практика як обов'язковий складник формування дослідницьких та аналітичних компетентностей, необхідних для виконання кваліфікаційної роботи, а також для подальшої професійної діяльності у сфері публічного управління, аналітики або політичного консалтингу. Науково-дослідна практика сприяє: засвоєнню методів збору, аналізу та інтерпретації даних у публічному секторі; формуванню навичок академічного письма, оформлення аналітичних документів, полісу рарер або проєктів публічних рішень; розвитку критичного мислення, здатності до формулювання дослідницьких питань, гіпотез і аналітичних висновків на основі емпіричних даних.

Окрім того, така практика забезпечує зв'язок між теоретичною підготовкою та реальними управлінськими викликами, дозволяючи здобувачам застосувати на практиці методи аналізу політики, прогнозування та оцінки ефективності рішень, що є важливою складовою професійного профілю випускника. Таким чином, науково-дослідна практика повинна розглядатися як базовий компонент магістерської підготовки, який доцільно зберегти та оновити з урахуванням сучасних викликів, воєнного стану й потреб аналітичної підтримки процесів публічного управління в Україні. Також було звернуто увагу на те, що у проєкті ОПП варто чіткіше представити логіку викладання освітніх компонент, зокрема у вигляді схеми або таблиці передумов (пререквізитів) та наслідків (постреквізитів) опанування дисциплін. Це дозволить краще візуалізувати послідовність формування компетентностей і полегшить розуміння архітекtonіки програми.

Також стейкхолдер наголосив на важливості внесення окремої ЗК. У сучасних умовах підготовка фахівців у сфері публічного управління неможлива без формування стійкої етичної та антикорупційної культури, що є основою легітимності та довіри до інститутів влади. Публічний службовець не лише виконує адміністративні функції, а й виступає представником публічного інтересу, тому його компетентність щодо протидії корупції та дотримання стандартів доброчесності є критично важливою.

УХВАЛИЛИ:

1. За результатами громадського обговорення ОПП «Публічне управління та адміністрування» спеціальності D4 «Публічне управління і адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» другого (магістерського) рівня вищої освіти порушити клопотання перед Вченою радою факультету інформаційних та прикладних технологій щодо рекомендації до затвердження оновленої ОПП «Публічне управління та адміністрування» 2025 року та навчального плану до неї.

Результати голосування:

За - 12

Проти - немає

Утрималися - немає

Голова

Олена ЧАЛЬЦЕВА

Секретар

Михайло ДУБЕЛЬ

Додаток 1

до протоколу засідання кафедри політології та
державного управління від 03.06.2025 № 15

**Підсумки громадського обговорення та внутрішнього моніторингу
освітньої програми « Публічне управління та адміністрування»**

Ступінь вищої освіти: другий магістр
Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність: D4 «Публічне управління і адміністрування»
Терміни громадського обговорення ОПП: квітень-травень 2025 рр.

ПІБ стейк- голдера	Категорія (НПП, роботодавець, здобувач освіти, випускник)	Науковий ступінь/вчене звання, займана посада (місце роботи)	До якого розділу ОП пропонуютьс я зміни	Попередня редакція розділу	Зміни, що пропонуються	Нова редакція розділу ОП	Примітки
Гавкалова Наталія	НПП	доктор економічних наук, професор, професор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця	II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко- структурна схема	Включення окремих модулів в ОК, які враховують специфіку державного управління в умовах воєнного стану			враховано
Тарасенко Денис	НПП	доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування Маріупольського державного університету, директор навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету	II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко- структурна схема	Запропонував внести зміни в змістовну частину програми, а саме: включити, потенційно у формі модулю в рамках дисципліни «Національна безпека та національні інтереси» напрямки цивільної безпеки, що особливо актуальним постає в сучасних реаліях нашої держави.			враховано

Скороход Олексій	НПП	старший викладач кафедри політології та державного управління, аспірант кафедри політології та державного управління 2023 року вступу	II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко-структурна схема	включення у зміст підготовки державних службовців питань, пов'язаних з: забезпеченням прав і потреб українських вимушених мігрантів у країнах тимчасового перебування; координацією зусиль між урядом, громадами та міжнародними структурами щодо підтримки таких громадян; реалізацією політики повернення, реінтеграції, соціальної адаптації та працевлаштування; формуванням аналітичних і комунікаційних інструментів у сфері міграційної політики.	Враховано частково
Ключев Олександр	Роботодавець	кандидат політичних наук, радник з політичних та правових питань Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) в Україні	II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко-структурна схема	Запропоновано включення в ОК ОПП модулів або вибірових дисциплін присвячених особливостям гуманітарного реагування, у тому числі шляхом розробки проєктів, внесення до програм питань, присвячених реінтеграції деокупованих територій, розширенням у програмі аспектів пов'язаних з євроінтеграційними процесами, у тому числі аспектам імплементації закордонного досвіду	враховано
Колісніченко Наталя	НПП	доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»	Практична підготовка здобувачів	Запропонувала зосередитися саме на науково-дослідній практичній підготовці, що відповідає специфіці другого (магістерського) рівня вищої освіти.	враховано
Мартинчук Ірина	Роботодавець	головний спеціаліста відділу Західного міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Житомирській, Хмельницькій, Вінницькій та Чернівецькій областях	II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко-структурна схема	Запропоновано включити модулі щодо функціонування державної служби в умовах воєнного стану. Також пані Ірина зазначила, що у дисципліні «Публічні фінанси та бюджетування» варто змінити назву на «Управління публічними фінансами та бюджетуванням». Щодо дисципліни «Ділові комунікації і практикум з тимблдингу» можна трансформувати у «Командотворення у публічній службі».	враховано частково

Турчин Наталія	Здобувач освіти	здобувач освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівню «Магістр» Донецького національного університету імені Василя Стуса, 2024 рік вступу, головний спеціаліст відділу супроводження субвенцій управління фінансів виробничої сфери, супроводження субвенцій та місцевих органів влади департаменту фінансів Вінницької обласної державної адміністрації	Практична підготовка здобувачів	Запропонувала залишити саме науково-дослідну практичну підготовку. Виробничої практики цілком достатньо на бакалаврському рівні, тоді як на рівні магістратури пріоритет має бути наданий розвитку здатності формулювати, досліджувати й вирішувати складні управлінські проблеми, що й забезпечує науково-дослідна практика.	враховано
Лопушинський Іван	НПП	Доктор наук з державного управління, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу	Практична підготовка здобувачів II Каталог компонентів освітньої програми та її логіко-структурна схема	Запропоновано залишити Науково-дослідна практичну підготовку як основну на магістерському рівні. Варто чіткіше представити логіку викладання освітніх компонент, зокрема у вигляді схеми або таблиці передумов (пререквізитів) та наслідків (постреквізитів) опанування дисциплін. Включити ЗК 8 «Здатність ухвалювати рішення та діяти відповідно до принципу неприйняття корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»	враховано

Голова

Секретар

Олена ЧАЛЬЦЕВА

Михайло ДУБЕЛЬ